

uitspraak

RECHTBANK NOORD-NEDERLAND

Zittingsplaats Groningen

Bestuursrecht

zaaknummer: LEE 17/2129, LEE 17/2130, LEE 17/2137, LEE 17/2138, LEE 17/2139,
LEE 17/2140, LEE 17/2141, LEE 17/2142, LEE 17/2143, LEE 17/2144

**uitspraak van de voorzieningenrechter van 26 juli 2017 op de verzoeken om een
voorlopige voorziening in de zaken tussen**

en

het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, verweerder

Procesverloop

Bij besluiten van 27 oktober 2016 (de primaire besluiten) heeft verweerder onder oplegging van een dwangsom verzoekers gelast de permanente bewoning van de recreatieverblijven op Camping Anloo te Anloo te staken en gestaakt te houden.

Bij besluiten van 3 mei 2017 (de bestreden besluiten) heeft verweerder de bezwaren van verzoekers ongegrond verklaard.

Verzoekers hebben tegen de bestreden besluiten beroep ingesteld. Zij hebben de voorzieningenrechter verzocht om een voorlopige voorziening te treffen.

Bij besluit van 13 juni 2017 heeft verweerder te kennen gegeven dat de begunstigingstermijn wordt verlengd tot twee weken na de datum waarop de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan op de verzoeken tot het treffen van een voorlopige voorziening.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 19 juli 2017. Verzoeker 1 is verschenen, namens verzoekers 2 is verschenen, verzoeker 3, verzoekers 4 en verzoeker 5 zijn verschenen, bijgestaan door hun gemachtigde. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigden.

Overwegingen

1. Ingevolge artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan, indien tegen een besluit bij de rechtbank beroep is ingesteld, de voorzieningenrechter van de rechtbank die bevoegd is in de hoofdzaak op verzoek een voorlopige voorziening treffen indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

2. In artikel 8:86, eerste lid, van de Awb is bepaald dat, indien het verzoek om een voorlopige voorziening wordt gedaan wanneer beroep bij de rechtbank is ingesteld en de voorzieningenrechter van oordeel is dat na de zitting nader onderzoek redelijkerwijs niet kan bijdragen aan de beoordeling van de zaak, deze onmiddellijk uitspraak kan doen in de hoofdzaak.

2.1. Gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting is de voorzieningenrechter van oordeel dat de beoordeling van de zaken geen nader onderzoek meer vergt, terwijl ook overigens niet is gebleken van feiten en omstandigheden die zich tegen toepassing van artikel 8:86 van de Awb zouden verzetten. Er is derhalve aanleiding om onmiddellijk uitspraak te doen in de hoofdzaken.

3. Ter beoordeling van de voorzieningenrechter ligt voor de door verweerder genomen besluiten tot het opleggen van een last onder dwangsom van € 30.000,- ineens wanneer verweerder, na het verstrijken van de begunstigingstermijn, constateert dat de recreatieverblijven nog permanent door verzoekers worden bewoond.

4. Onderhavige percelen vallen onder de beheersverordening "Buitengebied" (de beheersverordening). De beheersverordening is op 18 juli 2013 in werking getreden en vervangt (onder meer) het bestemmingsplan "Buitengebied Anloo" (het bestemmingsplan). Op grond van artikel 3 onder a, van de regels van de beheersverordening geldt ter plaatse van het subvlak 'Buitengebied Anloo' de regeling zoals opgenomen in bijlage 1. Dit houdt in dat de voorschriften van het bestemmingsplan nog steeds van toepassing zijn.

Op grond van artikel 10 van het bestemmingsplan hebben onderhavige percelen de bestemming "Verblijfsrecreatie". De gronden met deze bestemming zijn volgens artikel 10, eerste lid, van het bestemmingsplan onder meer bestemd voor de volgende doeleinden: staanplaatsen voor kampeermiddelen en stacaravans, recreatiewoningen en trekkershutten. Volgens artikel 10, vierde lid, van het bestemmingsplan is het verboden om de gronden en bouwwerken te (laten) gebruiken in strijd met voornoemde doeleinden. Als verboden gebruik wordt in artikel 10, vierde lid, van het bestemmingsplan in ieder geval aangemerkt: permanente bewoning van recreatiewoningen en caravans. Er is sprake van permanente bewoning als het recreatieverblijf als hoofdverblijf wordt gebruikt. Gebruik als hoofdverblijf houdt in dat het recreatieverblijf fungeert als het 'centrum van het sociale en maatschappelijk leven' voor de bewoner.

5. Niet in geschil is dat verzoekers onderhavige percelen in strijd met de beheersverordening gebruiken, omdat zij permanent wonen in een recreatieverblijf. Aldus handelen verzoekers in strijd met het bepaalde in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Verweerder is dan ook bevoegd handhavend op te treden.

6. Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de AbRS), zie bijvoorbeeld de uitspraak van 24 februari 2016,

ECLI:NL:RVS:2016:444, zal in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift, gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, het bestuursorgaan dat bevoegd is om met een last onder bestuursdwang of dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevergd, dit niet te doen. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisatie bestaat. Voorts kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

6.1. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter is geen sprake van concreet zicht op legalisatie. De voorzieningenrechter overweegt in dit verband dat verweerder te kennen heeft gegeven geen medewerking te willen verlenen aan legalisatie van het gebruik door verzoekers van onderhavig perceel. De voorzieningenrechter overweegt dat het enkele feit dat verweerder niet bereid is gebruik te maken van een bevoegdheid om af te wijken van het bestemmingsplan in beginsel volstaat voor het oordeel dat geen concreet zicht op legalisatie bestaat.

6.2.1. De voorzieningenrechter is voorts van oordeel dat handhavend optreden niet zodanig onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat verweerder van handhaving had behoren af te zien. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter heeft verweerder het belang bij het handhaven van de voorschriften mogen laten prevaleren boven het belang van verzoekers bij het niet handhaven daarvan. Daarbij is van belang dat verzoekers door te besluiten de recreatieverblijven permanent te gaan bewonen, terwijl hen redelijkerwijs duidelijk kon zijn dat dit niet was toegestaan, een risico hebben genomen dat voor hun rekening dient te blijven. De omstandigheid dat het opgeven van hun recreatieverblijf en het huren van een andere woonruimte, met een wachttijd van in de gemeente Aa en Hunze van vijf jaar, geen optie is en het kopen van een andere woonruimte hun financiële spankracht ver te boven gaat, maakt voorgaande niet anders. De omstandigheid dat handhavend optreden mogelijk ernstige financiële gevolgen heeft voor verzoekers biedt immers geen grond voor het oordeel dat dit optreden zodanig onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat verweerder daarvan om die reden behoort af te zien. De voorzieningenrechter verwijst in dit verband naar vaste jurisprudentie van de AbRS, zoals onder meer weergegeven in de uitspraak van 3 december 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:4401). De door verzoeker 3, verzoekers 4 en verzoeker 5 gestelde omstandigheden dat zij hebben geïnvesteerd in hun recreatieverblijven en dat zij genooddacht zullen zijn hun recreatieverblijf voor een lagere prijs te verkopen dan waarvoor ze het hebben gekocht, kan aldus geen grond geven voor het oordeel dat verweerder in dit geval van handhavend optreden behoorde af te zien. Overigens overweegt de voorzieningenrechter dat het, om aan de last te voldoen, niet is vereist dat de recreatieverblijven worden verkocht. De voorzieningenrechter verwijst in dit verband naar de uitspraak van de AbRS van 16 mei 2012 (ECLI:NL:RVS:2012:BW5957).

6.2.2. De voorzieningenrechter overweegt verder dat het betoog van verzoekers dat verweerder handelt in strijd met het verbod van willekeur dan wel het gelijkheidsbeginsel, nu zij een van de eersten zijn die met een last onder dwangsom worden aangeschreven, niet kan worden gevolgd, in welk verband de rechtbank verwijst naar een uitspraak van de AbRS van 15 september 2010 (ECLI:NL:RVS:2010:BN6987). Verweerder heeft te kennen gegeven dat het vanwege het grote aantal recreatieverblijven waar permanent wordt gewoond, niet mogelijk is tegen alle gevallen tegelijkertijd handhavend op te treden. De voorzieningenrechter is van oordeel dat verweerder voldoende heeft aangetoond dat, op het moment dat daar capaciteit voor beschikbaar is, ook in andere gevallen handhavend zal

worden opgetreden tegen permanente bewoning van recreatieverblijven op Camping Anloo. In dit verband acht de voorzieningenrechter van belang dat alle permanente bewoners van recreatieverblijven, onbestreden, meerdere malen zijn geïnformeerd dan wel aangeschreven over het feit dat deze bewoning in strijd is met het bestemmingsplan, dat deze bewoning derhalve niet is toegestaan, dat bewoners worden verzocht andere woonruimte te zoeken, en dat in het geval bewoners niet overgaan tot een vrijwillig vertrek, verweerder over zal gaan tot handhaving. Dat alle bewoners zich hebben verenigd en één advocaat hebben, maakt niet dat gefaseerde handhaving ten aanzien van verzoekers onevenredig zou zijn; dit is een private keuze van verzoekers.

6.2.3. Voorts overweegt de voorzieningenrechter dat, anders dan namens verzoekers is betoogd, het jarenlang niet optreden door verweerder niet leidt tot het oordeel dat bij verzoekers het gerechtvaardigde vertrouwen is gewekt dat verweerder niet handhavend zou optreden. De voorzieningenrechter verwijst in dit verband naar de uitspraak van de AbRS van 4 maart 2009 (ECLI:NL:RVS:2009:BH4646), waarin de AbRS heeft overwogen dat de enkele omstandigheid dat het bestuursorgaan bekend was met de overtreding waartegen het handhavend optreedt en gedurende 27 jaar niet handhavend is opgetreden, onvoldoende is om tot het oordeel te komen dat het bestuursorgaan daardoor het gerechtvaardigde vertrouwen heeft gewekt dat daartegen niet meer handhavend zou worden opgetreden. Bovendien is het enkele tijdsverloop, zoals de AbRS onder meer heeft overwogen (uitspraak van 8 februari 2012, ECLI:NL:RVS:BV3254), geen bijzondere omstandigheid op grond waarvan verweerder in redelijkheid van handhavend optreden had behoren af te zien. De omstandigheid dat verweerder niet eerder handhavend heeft opgetreden, brengt dan ook niet met zich dat verweerder niet meer tegen met het bestemmingsplan strijdige gebruik op de percelen zou mogen optreden.

6.2.4. Voor zover verzoekers 4 een beroep hebben gedaan op hun medische en psychische problematiek, overweegt de voorzieningenrechter dat dit niet maakt dat verweerder niet van verzoekers mag verwachten dat zij elders hun hoofdverblijf vestigen. Onder verwijzing naar de uitspraak van de AbRS van 11 augustus 2004 (ECLI:NL:RVS:2004:AQ6627) overweegt de voorzieningenrechter dat medische omstandigheden niet dan in zeer uitzonderlijke gevallen kunnen leiden tot het oordeel dat niet in redelijkheid handhavend kon worden opgetreden. Van een dergelijk uitzonderlijk geval is naar het oordeel van de voorzieningenrechter geen sprake. Niet gebleken is dat verzoekers 4 om medische en/of psychische redenen niet in staat zijn om hun hoofdverblijf te verplaatsen.

7. Verzoekers hebben aangevoerd dat een begunstigingstermijn van zes maanden veel te kort is. Volgens verzoekers is de markt voor huurwoningen dusdanig verzadigd dat binnen een kortere termijn dan vijf jaar geen sociale huurwoning of huurwoningen tegen betaalbare prijs te vinden is in de omgeving. Mede gezien het aantal personen/gezinnen die allemaal in de nabije omgeving in dezelfde prijsklasse op dezelfde markt binnen een paar maanden een andere woonruimte dienen te realiseren, maakt het praktisch onmogelijk om dit binnen een termijn van zes maanden te realiseren.

7.1. Ingevolge artikel 5:32a, tweede lid, van de Awb wordt bij een last onder dwangsom die strekt tot het ongedaan maken van een overtreding of het voorkomen van verdere overtreding, een termijn gesteld gedurende welke de overtreder de last kan uitvoeren zonder dat een dwangsom wordt verbeurd.

7.1.1. Op grond van vaste jurisprudentie van de AbRS komt (bijvoorbeeld in de uitspraak van 16 december 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3891), aan verweerder bij het bepalen van de lengte van de begunstigingstermijn enige vrijheid toe. Als uitgangspunt bij het bepalen van de lengte van de begunstigingstermijn geldt dat deze niet wezenlijk langer mag worden gesteld dan noodzakelijk is om de overtreding te kunnen opheffen. Een begunstigingstermijn mag verder ook niet wezenlijk korter worden gesteld dan noodzakelijk om de overtreding te kunnen opheffen.

7.1.2. De voorzieningenrechter stelt vast dat verweerder bij de bestreden besluiten een nieuwe begunstigingstermijn van zes weken heeft opgelegd. Verzoekers hebben naar het oordeel van de voorzieningenrechter niet aannemelijk gemaakt dat deze termijn te kort zou zijn. De voorzieningenrechter overweegt in dit verband dat verzoekers reeds lange tijd weten dat zij de permanente bewoning dienen te staken. Verweerder heeft al in 2013 bij bewoners aangegeven dat handhavend zal worden opgetreden tegen permanente bewoning op het park. Het traject is op 7 oktober 2013 gestart met een voorlichtingsbijeenkomst waarbij, onbestreden, door verweerder hulp is aangeboden bij het leggen van contacten met diverse instantie voor het vinden van een woning. Vervolgens hebben de bewoners een periode van één jaar gekregen voor vrijwillig vertrek. Pas een half jaar na deze periode heeft verweerder een last onder dwangsom opgelegd, waarin weer zes maanden de tijd is gegeven voor het staken van de bewoning. De voorzieningenrechter is van oordeel dat in beginsel de termijn van zes maanden voldoende is om aan de last te voldoen. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter is de door verzoekers gewenste termijn van vijf jaar langer dan noodzakelijk om de overtreding te kunnen opheffen, mede gelet op hetgeen hiervoor is overwogen. Voor de vaststelling van de lengte van de begunstigingstermijn is niet bepalend de tijd die nodig is om het huisvestingsprobleem op te lossen, maar de tijd die nodig is om aan de last te kunnen voldoen. Uit hetgeen verzoekers hebben aangevoerd blijkt niet dat het voor hen onmogelijk was en is om gedurende de gegeven termijnen het huidige gebruik van de recreatieverblijven te staken en gestaakt te houden.

8. Alles overziende komt de voorzieningenrechter tot de conclusie dat geen aanleiding bestaat de bestreden besluiten te vernietigen. De voorzieningenrechter is dan ook van oordeel dat zich een situatie voordoet als bedoeld in artikel 8:86, eerste lid, van de Awb en zal om die reden tevens onmiddellijk uitspraak doen in de hoofdzaken.

9. De beroepen van verzoekers is ongegrond. Onder die omstandigheden ziet de voorzieningenrechter geen aanleiding om een voorlopige voorziening te treffen. De verzoeken daartoe worden dan ook afgewezen.

10. De voorzieningenrechter acht geen termen aanwezig om een proceskostenveroordeling, als bedoeld in artikel 8:75 van de Awb, uit te spreken.

Beslissing

De voorzieningenrechter:

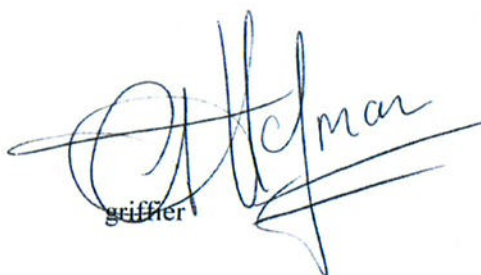
Ten aanzien van de beroepen

- verklaart de beroepen ongegrond.

Ten aanzien van de verzoeken om een voorlopige voorziening:

- wijst de verzoeken tot het treffen van een voorlopige voorziening af.

Deze uitspraak is gedaan door mr. E.M. Visser, voorzieningenrechter, in aanwezigheid van mr. C.T. Hofman, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 26 juli 2017.

griffier

voorzieningenrechter

Afschrift verzonden aan partijen op:

26 JUL 2017

Rechtsmiddel

Uitsluitend tegen de uitspraak op het beroep kan binnen zes weken na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Voor kopie conform
Rechtbank Noord-Nederland
Afdeling Bestuursrecht

